

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și strălămate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octomvrie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în care li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Pe întrecute.

Atâtea minuni se întâmplă de un timp încoace în statul unguresc, încât nici nu mai scie omul spre ce s'îi îndrepteze mai întâiu privirea. Și toate minunile aceste se produc și se cultivă cu o stăruință admirabilă în minunata eră maghiară.

Societatea maghiară, parlamentul maghiar și guvernul maghiar pe întrecute se grăbesc să se prezenteze cu ceva nou și pîcant, fără să cugete, că ceea-ce produc, cu ceea-ce se întrec este de folos sau stricăcios pentru patrie. Patria a devenit înaintea societății maghiare, înaintea parlamentului și guvernului maghiar un obiect, de care nu mai țin seamă. Naționalitatea maghiară este care absoarbe toată gândirea și lucrarea societății maghiare, a parlamentului și guvernului maghiar. Preocupățiunea de naționalitatea maghiară însă dă ființă minunilor celor mai surprinzătoare.

Una dintre aceste minuni este provocarea revoluțiunii.

Românii își mai aduc aminte ce friguri apucase pe toată maghiarimea, când mai cesti ani se făcură rugăciuni

pentru sufletele lui Horia și Cloșca. Solgăbirietele și gendarmeria erau mobilizate și dau ocol bisericilor; ba au scos pe preoți și din biserici, împedecându-i de a-și împlini sarindarele, care erau obligați a le împlini. Soie toată lumea românească și neromânească ce turburare se produce în patrioții cu patentă, când caută să pronunțe cineva numele lui Iancu, Hentzi, Ielacici, fără să vră a jigni sentimentele cuiva.

Sînt nume istorice și al lui Horia și al lui Iancu, Hentzi și Ielacici, nume de care sînt legate anumite reminiscențe, care ne aduc aminte de evenimente din trecut, de evenimente prin care patria și cu ea cetățenii dintr'însa au trebuit să treacă, până să scape de nise prejudicii păgubitoare și chiar rușinoase pentru patrie. Brutalitatea feudalismului și preocupățiunea națională a rasei maghiare a cerut în trecut jertfe.

Ear' dintre cei-ce au adus jertfele unii au avut roluri, mai mult sau mai puțin însemnate.

Societatea maghiară însă, precum și parlamentul maghiar, nu vrea să scie decât de victimele preocupățiunii naționale maghiare, care au produs și nutrit revoluțiunea în timpul de tristă memorie. Numai pentru aceste are societatea maghiară, parlamentul și guvernul maghiar simț și pietate.

Fără a se gândi, dacă jignesc cu simțul și pietatea lor pe alții, fie între acești alții, chiar purtătorul coroanei țerii și aderenții lui, ei nu vor să scie fără de partizanii lor revoluționari. Mai mult. Pretind resignațiune și renegațiune dela concetățenii ai căror părinți au combătut cu armele revoluțiunea, și pe urmă și tămăierea și închinarea la idoli și reliquiile revoluționarilor și cărora se închină șovinismul maghiar întreg.

Societatea maghiară, parlamentul și guvernul maghiar observă atitudinea aceasta, ca să facă presiune asupra tuturor cetățenilor din patrie. Pentru-că poate-că vrea ca să crească cu timpul din toți cetățenii nu numai Maghiari, ci și revoluționari.

Bine, se poate aceasta într'un stat cu base de drept?

„Budapesti Hirlep“ așa ne spune că se poate. Și eată cum se poate:

Societatea maghiară a introdus sîrbarea în ziua de 6 Octomvrie 1, e. pentru așa numiții „martiri“ dela Arad. Sîrbarea, la început mai sfîită, în decursul timpului erei maghiare a pîșit

tot mai pe față și a luat dimensiuni tot mai mari. În cele din urmă și copiii de școală au început a lua parte la sîrbările demonstrative și promovătoare de cultul revoluțiunii.

Se află însă un director de gimnasiu în Budapesta, care a cugetat, că nu e bine ca copiii de școală să participe la demonstrațiuni pentru victimele revoluțiunii. Mai ales fiind demonstrațiunea împreună cu neglijarea școlai și a interzis participarea la demonstrațiune.

Elevii au aflat însă protectori. În septemăna trecută, nu mai puțin decât parlamentul maghiar a intervenit pentru dînsii în contra directorului, cerînd suspendarea lui pentru purtarea sa *ne-patriotică* față cu domnii elevi.

Ministerul n'a apărut pe director, ci a promis, că va lua măsurile de lipsă cât mai în grabă.

Ce satisfacțiune pentru elevi! Însă ce promovare pentru revoluțiune. Societate și parlament și guvern se întrec, care de care să fie mai energice și mai zelose întru promovarea revoluțiunii. . . . Dacă trebile în țările unguresci vor merge tot așa cum merg, nu scim unde se vor opri. Una însă o putem scî, că la un capăt bun și favorabil pentru patrie nu ne putem aștepta să ajungem.

Pentru aceea însă tot Românii și tot nemaghiarii din țările unguresci sînt: — hoții de păgubași.

Apropierea Rusiei de Italia. Cu privire la misiunea dlui Giers, ministrul de externe al Rusiei, în Italia înregistrăm următoarele sciri:

Berlin, 13 Octomvrie. Întrevederea între Giers și Rudini, precum și cu regele Italiei se aduce în legătură de biroul de depeși „Herold“ cu intenția Rusiei de a încheia cu Italia un tractat comercial. Foile berlineze încă atribue conferențelor o însemnată mare politică din cauza prezenței ambadorilor rusesci din Viena și Paris. O foaie se încumetă a afirma, că tractatul triplei alianțe s'ar fi pus sub ochii lui Giers. — „Nationalzeitung“ crede, că e vorba despre o încercare de a lămuri raporturile între puterile triplei alianțe și între Rusia. — „Vossische Zeitung“ exprimă băneala, că Rusia voesece a repeta în Italia jocul său reușit în Turcia, și se despartă pe acest regat de imperiile aliate. Giers tocmăi pentru aceea a luat lucrul în mână, fiindcă din cauza pretenției sale timidități el e obiectul atacurilor din partea consilierilor și generalilor panslavisti ai Țarului.

Berlin, 13 Octomvrie. Unele foi de seară exprimă băneala, că Giers intrigează la Milano și la Monza contra triplei alianțe. Cercurile oficiale nu împărtășesc nici pe departe această interpretare, care, abstrăgînd dela cărmuitoarii Italiei, jignesc rațiunea și priceperea dlui Giers. Din contră se simte oare-care bucurie, că nesuspectul Giers a luat ocașiune pentru o exprimare orală, și întâlnirii nu se atribue o însemnată rea.

Milano, 13 Octomvrie. Foile de aici salută întrevederea cu Giers drept un semn, că intențiunile Rusiei au devenit mai pacifice. Prezența cardinalului Hohenlohe la Milano încă nu va fi numai din întâmplare.

Paris, 13 Octomvrie. Precum anunță din Roma „Le Temps“ s'a discutat cu ocașiunea întrevederii lui Rudini cu Giers numai proiectul unui tractat comercial, pentru care Rusia a luat inițiativa.

Londra, 13 Octomvrie. Corespondențul roman al diarului „Daily Telegraph“ a avut o convorbire cu Giers, care dîse: Am năisut totdeauna din răspuțeri la susținerea păcii în Europa. Țarul se îngrozește chiar la amintirea războiului. Nici un singur batalion nu se mută dela un loc la altul din motive ofensive, ci numai pentru a pune imperiul în pozițiune de a pute respinge la primul moment ori-ce atac din afară. Mult s'a vorbit despre festivitățile dela Kronstadt, dacă însă admiralul Gervais a dus cu sine vre-o impresie, aceasta nu poate fi decât că Rusia nu va seduce pe Franca la o acțiune pripită. Atât Țarul, cât și presidentul Carnot sînt convinși, că marea majoritate a poporului e contra războiului.

„Neue Freie Presse“ (în nrul dela 13 Octomvrie) se pronunță în următorul chip despre acest eveniment politic.

... Da, în situația actuală a Europei nimic nu se poate schimba prin întâlnirea marchisului de Rudini cu dl de Giers. Numai că se impune întrebarea, dacă și dl Crispi întocmai ca armașul său s'ar fi grăbit a se prezenta ministrului de externe rusesc, care petrece la Palanza. Cu anevoie va fi făcut o, și după evenimentele dela Kronstadt, mai puțin, ca ori-și-cînd. Timpurile s'au schimbat însă, cancelarul german Caprivi a dîs, că evenimentele dela Kronstadt ar fi stabilirea raporturilor deja existente, și că ar fi poate numai începuturile stabilirii echilibrului european vechiu cele-ce se petrec. E resignațiunea ce se vede de cînd Bismarck și Caprivi au devenit oameni privați, și această resignațiune se cunoaște cu atât mai mult, cu cât bărbaii de stat francezi vorbesc mai des despre vechia poziție a Franței. Dacă dl Caprivi nu găsește dificultăți în situația nouă, nu ne

putem mira, dacă marchisul de Rudini se anunță drept oaspe la dl de Giers.

Nu înconstelațiunea europeană a întrevînit o schimbare, ci schimbarea se cunoaște întru atîta, că bărbaii de stat ai Germaniei și Italiei caută a se conforma evenimentelor ce s'au petrecut la Kronstadt.

Congresul național bisericesc.

Sibiu, 3/15 Octomvrie 1891.

A doua ședință.

În ședința de ieri, Mercuri, — congresul și-a constituit definitiv biroul.

S'a ales notar general părintele Roșca, protodiacon, ear' notari clerici au mai fost aleși Vasile Mangra din Arad și Aurel Drăgan din Caransebeș. Notari mireni s'au ales d-nii: Dr. Mihu, Zevedeu Murășan, Ioan Pap (Oradea), P. Rotariu, I. Novac și Dr. Novac.

S'au ales apoi comisiunile organizatoare, bisericească, școlară, verificătoare, financiară, și comisiunea pentru petiții, după care s'au distribuit rapoartele consistorului metropolitan comisiilor speciale.

Tot în această ședință în urma propunerii Excelenței Sale metropolitului Miron Romanul congresul a decis în unanimitate a se trimite o adresă de felicitare M. S. Monarhului pentru fericita Sa scăpare dinaintea atentatului dela Rosenthal.

Cuvîntarea Excelenței Sale arhiepiscopului metropolit Miron Romanul la deschiderea sesiunii congresului național bisericesc al arhiepiscopiei transilvane, 1/13 Octomvrie 1891, are următorul text:

Preasfințiți domni episcopi! Preasfințiți domni deputați congresuali! Iubiți frați, iubiți fi sufletești!

La noua întrunire de aji a congresului nostru național-bisericesc primiți din capul locului salutările mele cordiale, cu care Vă întimpin aici, ca pe reprezentanții bisericesci ai unui popor de un milion și jumătate de suflete, chemați a lua în seamă desvoltarea culturală a acestui popor pe terenul bisericesc, a cunoaște eventualele pedeci interne sau externe, care stau în calea acestei desvoltări, a afla mijloacele potrivite pentru delăturarea acelor și peste tot a continua lucrările începute înainte de aceasta cu două decenii pentru consolidarea și prosperarea bisericii noastre naționale pe bazele credinței, speranțelor și ale carității creștinesci.

Chiar și între împregiurări mai normale decât cum sînt ale noastre de aji, și într'o situațiune cu mult mai favorabilă, decât cum

Ciudad mi-a venit să vîd numai pe Toneanu, excelentul Iupan din „Baronul Țiganilor“ în rol de voevod.

Public la antîia reprezentăție, Sîmbătă a fost mult de tot. Umplea întreaga sală. A aplaudat atât pe artiști, cât și pe autori, care au fost chemați la rampă de mai multe-ori.

1. Russu Șiriamul.

Amor și răzbunare.

— Nouvel —

de

Paul Marguerite.

Sînt unsprezece ciasuri, seara. Trenul accelerat de noapte din Marsilia, vaporul din Indii va trece prin gara Fontainebleau. O trăsură vine în trapul mare al cailor și se lipesc de treptele peronului. Un lacheu sare jos și deschide ușa. Dl și d-na de Candore se dau jos din trăsură. În lumina galbină a sălii de așteptare, prin care trec repede, profilează: el, silheta lui înaltă și tînră de gentilom fermier, cu barbă mare blondă; ea, subțirimea ei cambrată de prea elegantă Parisiană. Dl de Candore tremură de nerăbdare; a avut așa mare frică, că o să ajungă tîrziu; era vina Dianei, căreia îi trebuie totdeauna vreme multă până să se gătească. Însă au sosit la timp, o sonerie precipitată anunță trenul; peste câteva secunde o să fie aci fratele iubit, omul de peste mare, omul pe care-l iubea el așa de mult, Iacob al sen, căpitan de corabie, care aduce înapoi din mările Chinei cuirasatul Cyclonul, pe care-l comandă. O! da, Ludovic de Can-

FOIȚA „TRIBUNEI“

Cronica teatrală.

Doamna Kiajna, d-amă istorică de

Rădulescu-Niger și N. Țincu.

Pentru un Român d'acici nou sosit la București, nu cred să poată fi un farmec mai deosebit, și în același timp o plăcere mai mare, decât o bună reprezentație la Teatrul Național. Te va stăpîni mult farmecul mai ales după-ce ai avut plăcerea să ascuți o piesă scrisă de autor român, și jucată de artiști cum e d-na Aristița Romanescu, Grigore Manolescu, Nottara, ear' în comedii Iulian, a căror cuvîntare pare a te înălța: simți, poate antîia-dată cu atîta stăruință, că aparținîi unui neam, a cărui limbă este cea mai dulce melodie. Eu, cel puțin, n'am să uit nici-odată seara cînd, acum sînt șapte ani, se dote ca piesă nouă „Fîntîna Blandusiei“ de regretatul bard dela Mircescu, piesă scrisă cu atîta poezie de neuitatul Alexandri, după-cum îmi este vie în memorie și reprezentația cînd cu „Ovid“: puterea și frumuseța poetică a versurilor și acea sgomotoasă manifestăție ce i-se făcî autorului scos pe scenă după fiecare act.

D'atunci s'au mai dat piese scrise de autori români, afară de Caragiale însă, — cu comedii în care viața dela mahala din București și din provincie e înfățișată cu atîta fidelitate, — nici un autor nu s'a putut ține timp îndelungat pe scenă.

Una din piesele care d'asemeni cu greu se va menține, este și Doamna Kiajna,

scrisă de simpaticul meu amic Rădulescu-Niger, care a dat de altfel atâtea probe despre talentul său, și N. Țincu, ale cărei traduceri în versuri admirabile de piese teatrale franceze au fost aprete și aplaudate nu mai departe decât anul trecut în Teatrul Național.

Ar fi un lucru poate și destul de interesant și la tot cazul folositor, a studia, a cerceta cauzele pentru care piesele, dramele istorice scrise până acum, nu pot plăce mai mult publicului. Cadrul restrîns al unei cronice nu-mi permite aceasta. De aceea voi spune numai pe scurt, că în drama istorică „Doamna Kiajna“ lipsește cea strînsă legătură între acte, fără care unitatea, — cerință principală în ori-ce operă de artă, — e imposibilă de stabilit. Așa că drama dlor Țincu și Rădulescu se prezintă mai mult ca o piesă istorică, în care autorii ne trec pe dinaintea întîmplărilor de pe acele vremuri. Și deși nu se poate tăgădui, că sentimentul, patina ce stăpînesc pe eroină de a domni cu ori-ce pret, este destul de bine desvoltat, caracterul doamnei Kiajna destul de bine scos în relief, totuși unitatea e mult slăbită din pricină, că celelalte întîmplări nu sînt destul de bine legate, nu curg una din alta cu destulă motivare, ci adesea surprîndător. De pildă: scena unde Petre-Vodă-Șchiopul, fiul Kiajnei, e mazilit, ear' în același timp vine altă solie dela Poartă cu firmanul de domnie pentru Alexandru, al doilea fiu al Kiajnei; după-cum interesul, acest sentiment, pe care un bun dramaturg „îi“ escită de-ți sgudue tot sufletul și-ți bagă fiori în trup, aici scade mult prin faptul, că chiar dela început autorii ne-au făcut a crede, că atunci cînd pe

ricolul e mai mare pentru persoanele din piesă, ajutorul are să sosescă punct la minut. Astfel Radu Socol înfalnesce leșinat pe Aneța, fiica doamnei Kiajna, tocmăi atunci, cînd era să comită cel mai mare sacrilegiu: să batjocorească cadavrul lui Mircea-Vodă Ciobanul, întins pe catafale, după-cum și Iane vistierul sosesce cu ajutor tocmăi în momentul cînd boerii răsculați vor să batjocorească și ei cadavrul lui Mircea-Vodă Ciobanul, ear' pe familia lui să o gonească. Tot așa la minut sosesce Radu Socol să mîntue pe Aneța tocmăi cînd Andronie Cantacuzino (căruiă fu dată el sila) voesece să o ducă în camera nupțială, ear' din mînăstire, unde o închisese nemiloasă sa mamă pentru-că fugise cu Radu Socol, e scăpată deasemenea în momentul cînd era să fie sfințită călugăriță cu sila.

S'ar pute apoi observa multe și în privința lui Ghimpe, lipcanul dela curte, care ca un spirit mîntuitor pentru Aneța și Radu Socol, se găsește pretutindeni, unde se faurește reu pentru acestia, așa că-i anunță totdeauna la vreme.

Piesa, al cărui cuprins cetitorii nostri îl cunosc de altfel din darea de seamă ce am publicat-o după „Naționalul“ într'un număr recent, a fost splendid montată. Pictorul Teatrului Național Gerolamo a făcut decoruri nouă și reușite. Costumele deasemenea minunate. S'au cheltuit pentru acest scop, după cât ni s'a spus, treizeci mii lei.

Și acum câteva cuvînte despre jocul actorilor.

Eroina ar fi fost să fie d-na Wellner (doamna Kiajna). I-s'a potrivit însă rolul atât de puțin, și prin urmare l-a jucat atât de

reu, încât se poate dice, că rolul principal a fost sacrificat.

Noroc și pentru autori și pentru public, că d-na Aristița Romanescu a avut rol destul de mare, încât în fiecare act cât strica d-na Wellner, d-sa prin jocuri de mare artistă, dreghea, așa că la urma urmelor trebuia să constatăm, că eroina serii și a piesei a fost nu d-na Wellner, ci d-na Aristița. A fost bine, a avut parte jucată cu o forță ce s'ar pute compara chiar cu jocul artei Sahrah Bernhard, în scena dela mînăstire, unde se vede închisă, departe de bărbatul ei Radu Socol, cu care se cununase în secret, și amenințată să fie călugăriță, cu toate-că se simțese mamă; unde roagă în genunchi pe stăruia mînăstirii (Dintr'un lemn) să nu o călugărească, ear' mai apoi pe Iane să o scape, dar' acestia o resping; unde i-se spune, că bărbatul ei a fost omorît, și i-se pune haina de rasă, tocmăi cînd afară se și aude vuiet: Radu Socol vine să o mîntue, și erupse într'un țipet ce-ți trece ca fulgerul prin trup și te umple de fiori, fiori și de bucurie și de groază.

Dl Manolescu n'a avut tocmăi un rol de prima forță, cum eram obicnuit să-l vîd în atâtea alte piese, în care adese-ori ducea singur greul piesei. A jucat însă bine tot ce a avut.

Același lucru îl pot spune despre dl Nottara, care a avut un rol și mai mic. A fost însă destul și atîta pentru-ca s'își arete forța sa de artist dramatic excelent. Dl V. Alexandrescu a fost un bun Petre Schiopul, un voevod tembel, care se lasă ca păpușă în mîinile mamei sale.

este cea actuală, ar fi grele problemele, la a căroră rezolvire v-ați angajat d-voastre, preasimțăm domni deputați. Astăzi însă, când simțul general al poporului nostru încă nu este desvoltat până acolo, ca el de sine să afle căile cele mai sigure și mijloacele cele mai bune ale prosperării, când însuși clerul nostru parohial încă nu este pus pretutindeni în condițiuni favorabile pentru a-și putea împlini sublima misiune cu rezultatele dorite de toți, și când unele rele sociale și de altă natură au înfruntat stricăcioasă și asupra vieții noastre bisericicești: misiunea domniilor voastre în această supremă corporațiune bisericască devine și mai dificilă.

Cu toate acestea eu mă simt îndreptățit a spera, că d-voastre, însușiți de scopurile sublime, care le urmăresc peste tot biserica ortodoxă universală, și în special biserica noastră națională română: luminarea, cultura, moralitatea, pacea și fericirea, — veți continua cu succese bune lucrările congreselor noastre din trecut și veți crea pentru istoria dezvoltării noastre naționale bisericicești date nouă, care vă vor asigura gratitudinea posterității, și vor da acesteia impuls pentru o născută continuă spre progrese salutare în viața bisericăscă.

Cuvintele preagrațioase și adevărate părintești, care le-am auzit și cetit acum maide curând rostite de Maiestatea Sa domnitorului Împărat și Rege al nostru la adresa bisericii noastre, ne dau o nouă garanță despre scutul Preaînalt, la care poate conta biserica noastră națională și instituțiunile ei fundamentale din partea Maiestății Sale, având noi a persevera cu fîrmitate în credința tradițională către Preaînaltul Tron și în respectul leal față cu organismul legal al statului. Estă dar o nouă încurajare pentru noi, de a lucra bărbătește și cu cele mai bune speranțe pentru dezvoltarea ulterioară a instituțiilor noastre bisericicești, prin care propagând cultura și moralitatea, vom totdeauna să folosim statului public și scumpei noastre patrii, căreia rămânem devotați cu toată căldura inimii.

Premiind aceste și cerându-mi încă de acum scuse pentru neajunsurile, care prea ușor pot să provină sub durată sesiunii noastre din starea sdruncinată a sănătății mele, — mă alătur cu tot sufletul la pioasele rugăciuni, care se ridică astăzi în această sfântă biserică către atotputernicul Dumnezeu pentru ajutorul ceresc la lucrările noastre congresuale, și cu această sesiunea ordinară a congresului nostru național-bisericicesc pentru perioada anilor 1890—1892 o declar de deschisă.

Replica junimii noastre academice.

Apel către publicul român.

Întreprinderea nobilă a fraților noștri universitari români din București și Iași este încă în memoria tuturor. Impresia puternică ce a produs memoriul lor în Apusul Europei, precum și nenumăratele dovezi de simpatie aprobată, cu care presa și întreaga inteligență străină au sprijinit cauza noastră a celor asupriți, nu a putut să nu pro-

ducă o adâncă mâhnire în rîndurile acelora, pe al căror stindard este scrisă nimicirea noastră națională.

Drept aceea pentru a se rehabilita într'un proces, pe care ei dealtmîntrelea demult l-au pierdut, și-au luat refugiu la un răspuns, care geme de neadevăruri, sofisme și chiar insulte ordinare.

Este de astădată, netăgăduit, a noastră datorință, a junimii academice române din Transilvania și Ungaria, să dăm și noi un cuvânt în această luptă, în care noi sîntem între cei din-tău interesați.

Acest adevăr recunoscut, am hotărît ca toți universitarii români din Transilvania și Ungaria să scriem și să edităm o demnă replică la răspunsul junimii academice maghiare.

De aceea ținem, că replica noastră nu este decât împlinirea unei datorințe față cu poporul care ne-a născut, față cu iubii noștri colegi bucureșteni și iășeni, față cu lumea civilizată și imparțială care, precum se știe, cu nerăbdare vrea să afle adevărul nemistificat.

Sîntem pe deplin conșcii de greutatea sarcinii ce ni-am impus.

Iubirea caldă de neam însă, și dreptatea, care pe a noastră parte este, vor ajuta, sîntem siguri, să triumfăm.

Comitetul executiv al junimii academice române, după exemplul colegilor maghiari, cu ziua de aji a lansat liste de subscripții benevole pentru acoperirea cheltuielilor de tipar și expediție etc. ale replicii.

Notăm aici, că replica noastră este aproape terminată; ea va cuprinde la 90 de pagini în format VIII. mare, va apăre în patru limbi: românească, italiană, franceză și nemțească, și va fi răspândită gratuit în toată lumea cultă.

Totdeauna rugăm pe toți acei p. t. domni, care din greșală nu ar fi primit liste de subscripții, să binevoiască a se adresa la dl Aurel C. Popovici, în Graz, Parkstrasse 7, de unde imediat li-se vor trimite listele în numărul poștit.

De altcun ori-și-cine ar dori să contribuiească cu oare-care sumă și fără a mai cere liste, este rugat a o trimite tot la adresa de sus, la care se vor trimite și sumele colectate prin liste.

La sfîrșit toate sumele incuse se vor cuita pe calea publicității.

Causa este a întregului neam românesc, e vorba de onoarea noastră națională, sperăm dar' că sprigul publicului românesc va corespunde însușirii, care ni-a pus condeiul în mână.

Viena și Graz, 11 Oct. n. 1891.

Pentru comitetul executiv:

Drd. Victor Roșca m. p., George Candrea m. p., Drd. I. Bodea m. p., Ilarian Rusanu m. p.

Ultimul cuvânt.

Din cercurile universitarilor români dela universitatea din Budapesta primim următoarea scrisoare:

Budapesta, 13 Octomvrie 1891.

Sub acest titlu s-au fost scris în nrul din 13 Oct. al lui „Magyar Hirlap“ relativ la adrearea tinerimii universitare române din Budapesta la mișcarea începută în Viena—Graz contra memorandumului maghiar, astfel de expresiuni, care ne prezintă în o deosebită lumină liberalismul maghiar.

A declara pe cineva trădător de patrie în un stat poliglot-liberal-constituțional, când acela nu cugetă și nu lucră maghiarește, numai un liberal maghiar poate face.

A declara pe cineva trădător de patrie, când acela voese a pune înaintea forului Europei legile liberale și aplicarea lor în un stat liberal față cu toți fiii celui stat, numai un liberal-maghiar poate face.

A declara de trădător de patrie pe acela, care, avînd soartea de a nu fi născut Maghiar, își iubese, spriginesce și muncese pentru realizarea idealurilor conaționalilor sei, ear' numai un liberal maghiar poate face.

Se vede, că dl Sölymosy Elek are cu totul alte idei despre liberalism, — de bună-seamă câștigat în școala liberalismului maghiar.

Se vede, că dl Sölymosy Elek nici aceea nu știe, ce va să zică unanimitate, de aceea provoacă pe studenții maghiari ca să afle, care sînt acele mîțe blînde de sgarie atât de reu.

Eu îi absolv de această osteneală și îi rog să caute, care dintre studenții universitarii români din Budapesta nu consimt cu mișcarea începută.

Că nu vor afla nici unul, pe aceea nu stau bun; căci nu e grâu fără neghină.

Dlul Dr. Alexics György îi poate pără reu, că nu mai e student, să se poată declara contra (ca să-și câștige merite patriotice!).

Un stat li-șă da dlul studenții maghiari, anume: Fiind siguri de dreptatea lor, să ne privească și ei pe noi cu ace eași liniște, cu care noi i amprivit până au alcătuit faimosul lor memoriu.

Și unii și alții apelăm la forul european, care de bună-seamă nu va întărîda a-și da verdictul; deci să așteptăm în liniște.

Un student.

Din diecesa Aradului.

Publicăm fără comentariu și cu propria sa ortografie următorul

„Cerculariu“ (nr. 3236)

„catra tôte oficiile protopresviterali și parohiale, din eparchia Aradului.

„Că totdeauna, când sosese timpul, în care preotii noștri au a-și cere competența de biru dela poporenii lor, venim și noi a li aduce aminte, și a-i provoca la platirea si-doxiei episcopicești, cu care este detoriu fie-carele preot.

„Din vechime știe fie-carele preot cata este datorința (adeacă datoria în bani. Nota Red. „Tribunei“) sa anuală; era din

conspetele comunicate în anul trecut sau vediu și sum'a cu care se afla unul său altul în restanță.

„Deci observînd, că dela acost'a detoriu nu se pôte nici un preot subtrage, și așa putînd fie-carele întielege că dîca n'ar plati-o cu bun'a, ar trebui să se constrînga cu mijloce coercitive; venim a provoca pre toti preotii noștri, se-si plătescă acea detorie, cel mult pana la 15. Septemvre a. c. fara a mai aștepta alta provocare, și cu atât mai pucinu dupa alte mijloce, avînd a trimite banii încocce, pre calea parintilor protopresviteri conser int; ér parintii protopresviteri se indatoreză, de loc dupa 15. Septemvre a. c. a relaționă încocce cari dintre preotii submanuati au platit, si cari n'au platit?

„În fine se mai insarcina parintii protopresviteri a distribui fie-cărui preot câte nu esemplariu din acest cerculariu spre scire și acomodare.

„Arad, din siedinti'a consistoriala dela 12/24. Iuliu 1891.

„Ioan Metianu, m. p.

„Episcopul Aradului“.

În același timp primim din diecesa Aradului știrea, că Preasfinția Sa fără a se aduce hotărîre în consistor, a impus noue taxe parohiilor, ridicînd convențiile episcopicești, suma ce plătau comunele parohiale: unde erau înainte 50 fl. la 100, unde au fost 100 la 200, ceea-ce negreșit contribuie ca sătenii să se întristeze și să privească cu ochi reî pe preoții, care ei înșiși trebuie să fie executorii.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Monarchul în Ungaria. După-cum vestese foile din Budapesta, M. S. Monarchul va petrece lunile Noemvrie și Decemvrie în Ungaria. Probabil că M. S. Monarchul va sta la Gödöllő, de unde însă va trebui să meargă de două-ori la Viena: pentru a deschide delegațiunea, și la 21 Noemvrie, când se va face nunta fiicei principelui de Toscana.

Consiliu de miniștri. Alaltăieri după ameați s'a ținut în Budapesta un consiliu de miniștri, care a durat mai multe ore.

Desastru. Dela vicecomitele comitatului Ung primim o circulară, prin care se face apel la caritatea publică pentru a da cine cît poate în folosul locuitorilor din comuna Bező, care a ars cu desăvîrșire la 11 luna curentă, făcîndu-se o pagubă de peste 300.000 fl. și rămînînd toți locuitorii fără adăpost și hrană.

Semnele timpului. Foile ungurești aduc următoarele amănunte despre un scandal petrecut la Budapesta în restaurantul Schold de pe Kerepesi-utca: Șese tineri sîrbi, studenți universitari, stăteau la o masă și benchetuiu. Alături erau câțiva candidați de ofieri honveđi, care pretindeau că Sîrbi înjură pe Maghiari, și astfel se luă la ceartă. Cu greu voinicii honveđi se liniștiră, și plecară apoi. Diarele ungurești spun, că după aceasta Sîrbi începuseră să injure și mai tare pe Unguri, care, scriu organele patriotice, s'au indignat atât de tare, încât era cît pe colo să-i bată crunt pe Sîrbi. Acestia nici n'au scăpat de a nu fi dați afară și unu' rînit chiar cu o sticlă la cap de un tîner maghiar patriot, din pricină, scriu tot foile patriotice, că ei

și au manifestat neplăcerea, când au auzit cîntîndu-se marșul lui Rákoczy.

Studentii condamnați. Studenții maghiari condamnați pentru tulburările de Vineria trecută au luat ca apărător al lor pe avocatul Sik Sándor. Acesta a și dat hîrtie, prin care cere nimicirea sentenței primului for judecătoresc și achitarea studenților.

Sinucisă. La Czegléd s'a înmormîntat alaltăieri în mijlocul regretelor unanime tîna de 18 ani Marosi Teréz, care s'a sinucis trîgîndu-și un glont. Nimeni nu știe cauza, pentru care nenorocita și-a curmat viața.

Plecarea lui Munkácsy. Pictorul Munkácsy, cu care Maghiarii se laudă atîta, după o petrecere de mai multe zile, a plecat la 13 c. din Hunedoara, unde fusese însoțit de alt pictor maghiar, peisagistul Esay.

Mihail Munkácsy în serviciul kultur-egylet-ului ardelenesc. După-cum se anunță din Cluj, pictorul Mihail Munkácsy cedînd stăruințelor kultur-egylet-ului ardelen, a executat desennul pentru diplomele ce se dau membrilor fondatori ai reuniunii și cu ocaziunea venirii sale în Cluj l'a predat în persoană secretariatului kultur-egylet-ului. Desennul reprezintă un geniu într'aripă, — simbolul Transilvaniei, — care ține desăcut în rațele soarelui răsărînd steagul reuniunii și în gîrul lui „a dîna naționalității“. La picioarele genului o mamă maghiară „învață“ copiii sei să „cetească din cărți“.

Culesul de vii. Culesul de vii s'a început aproape în toată podgoria Ardealului. La Cluj și prin pregiur recolta este atît de slabă, că unde anul trecut au fost 8 hectolitri, anul acesta abia' vor fi 2. Calitatea de asemenea e inferioară.

Carti oprite. Printr'un rescript ministerial ministerul de culte maghiar a oprit din școale Istoria Românilor de dnii Tocilescu și Șockreanu (București), pe cîvînt, că ar stîta la dușmănia între Români și Maghiari. Parcă acestia din urmă nu agită ei mai mult decît dece istorii scrise chiar la București.

Cehi la expositia din Agram. Se telegrafează din Agram cu data de 12 l. c.: Ieri dimineață au sosit aici câțiva deputați în Reichsrath din partea Cehilor tineri sub conducerea profesorului Blazek. Acesti vizitatori ai expositiei nu și-au fost anunțat mai de timpuriu sosirea, de aceea au fost primiți numai de primarul Amrus. După vizitarea expositiei a avut loc un dineu la canonicul Racki; după aceea au făcut un turneu prin împrejurimea Agramului. Seara au fost Cehii eară la expositie însoțiti de mai mulți deputați croați opoziționali; la părăsirea aceia au fost obiectul unei ovatiuni. Publicul adunat în număr de mai multe mii a erupt în strigări de: „Zivli Cesi!“ Să trăiască scumpii noștri frați cehi! Astăzi înaintea amăzii Cehii au făcut în corpore o vizită la Stareevici.

Dr. Virchow felicitat de ziua născerii. În sedința dela 12 l. c. n. a colegiului medical din Viena s'a adus ovațiune pentru Virchow din incidentul zilei a șaptezeceea a născerii sale. Profesorul Stricker a amintit de meritele lui Virchow pe terenul medical și anume pe cel patologic și apoi s'a primit unanim propunerea de a se trimite o telegramă de felicitare lui Virchow. În numele facultății de medicină din Viena profesorul Meynert s'a dus la Berlin spre a felicită pe iubilar.

dore este fericit...! De doi ani nu și-a mai vădut pe frate-sau și ce bucurie pe dînsul acum, ca să-i recomande pe femeia asta tîneră, pe care nu o cunoaștea încă, pe Diana asta, pe care o va iubi ca pe o soră!

Și un fior mic îi trece prin vertebre, pe cînd cu un gest mașinal își neteșese barba-i de uriaș blond. Un foc roșu color! Pe urmă un uruit care crește mereu în noapte. Și deodată, după o curbă ochiul de cyclop alb al acceleratului, care-și descarcă schintile pe railuri. Pămîntul vibrează, o boare caldă trece și împetrit în strînsoarea bruscă a frînelor trenul se opresce și moare.

— Dar' unde este Iacob?..

O secundă este frica ce are omul, că a scăpat trenul, frica de lipsa ființei așteptate. Însă șeful de gară își ia pălăria de pe cap și arată un cupeu, a cărui ușă e deschisă de o mână ce ese dintr'o mîneacă galunată.

— Colo, domnule conte, colo!

Ludovic sare jos și cunoaște pe Iacob, după pelița lui mată, după capul lui de medalie antică, după aerul lui serios și după ochii lui ca fața mării.

— În sfîrșit! în sfîrșit!

Și-l strînge cît poate în brațe, scuturat de o fericire, care seamănă cu beția. Vino, nene, vino, se te recomand Diane! Tîna femeie s'a apropiat zîmbind. Marinarul se înclină sărutîndu-i mîna, fără să dică nici o vorbă.

Un minut Ludovic aiurează de bucurie, vorbind singur, spunînd vorbe trunchiate; în pătrundătorul fulger de intuiție, pe care îl proiectează privirile celor care se regăsesc

după o lipsă lungă, și se pare că fratele seu e prea tăcut. El îl știe însă, că este competent și flegmatic. Cu toate aceste liniștea lui are ceva, un nimic care îl face să-și peardă cumpătul, o! prea puțin, dar' îndeajuns ca să-l facă să creadă, că nu se iubesc deopotrivă. Să fie Iacob plictisit de voiaștin, obosit, imbrăntit puțin de miserie? Să fie gelos, fiindcă fratele seu s'a însurat? Nu! Este nebulie de nervi supraexcitați, închipuiri absurde! Și el ride în trăsura, pe cînd caii îi duc în trap iute pe drumul alb de lună, prin misterul negru al copacilor.

* * *

Trecură trei luni, concediul lui Iacob.

La Chateau-Fleuri, proprietatea familiei Candore, în toate zilele fuseseră numai petreceri în onoarea lui. Primiri de prieteni, masă deschisă, preumblări cu luntrea pe verde și tremurătoarea gălăie Loing, excursiuni în pădure, comedii de salon, toată grația toaletelor deschise preumblate pe verdeața parcului, tot vălmășagul de gesturi frumoase femeiesci la jocul lawn-tennis. Ludovic nu mai sciusese ce să inventeze, ca să facă plăcere lui nenea al seu, cum îi dicea el.

De geaba.

Iacob de Candore tăcea. Se închidea une-ori cîasuri întregi în apartamentul seu. Acolo, încungiurat de mătășării japoneze, de idoli de aur cu formele monșruoase, fuma opium culeat pe covoruri. Acel nu sciu ce misterios, care isibise magnetic pe Ludovic în seara sosirii, se accentua din ce în ce mai mult, făcea să pară și mai palidă peela marinarului, punea în ochii sei de mare fața unei neguri sau colorile schimbătoare ale apei. Numai jocul îl interesa; însă nici un mușchiu

din obraz nu și-se mișca nici dacă câștiga, nici dacă perdeaua une-ori sume cît de mari, cînd juca cu musafirii castelelui.

Lui Ludovic, care era așa de expansiv și bun, nu-i venia bine, se întrista. Și se părea, că fratele seu îl iubiă puțin. Dacă cumva schimbarea asta era provocată de un secret oare-care, cui trebuia să-l atribue: amibiunii, unui amor nenorocit, sau numai dorului de mare, sub ceruri depărtate? Ar fi voit bucuros să intrebe pe fratele seu, însă nu cuteza, suferea ascendentul acestei serioșități, rămînînd copil în fața fratelui mai mare, capul familiei.

Numai Diana de Candore galavanisa, prin prezența sa, prin veselia risului seu, prin fîșitul rochiilor sale, zelul acesta de somn deștept, de reverie tăcută în care trăia marinarul. Sau cînd cînta ea la pian, sau cînd avea fantasia să fumeze câte-odată opium, sau cînd îl tira în buggy, în fața ei, în pădure, sau cînd se scălda, în costum de mătășă lipit de corp, albă ea fildeșul și sveltă, în gîrla verde unde ierbari undulau ca niseșerpi, totdeauna Iacob ridica pe dînsa sprincenele-i grele și o urmăreau cu o privire lungă, adîncă și întristată.

După asta vorbea puțin și nu ridea nici-odată.

— Cine a putut să mi-l schimbe așa? se întreba Ludovic.

Și simția bine, că fratele seu nu era aci, că sufletul îi rămăsese în altă parte, că lipsia și acum.

* * *

Soare. Din verde, pădurea s'a roșit. Este frumos, însă timpul are una din acele splendori triste, care vestese toamna. Ludovic

de Candore simte, că și-se sîngeră inima. În aceeași trăsură, același cal îi duce pe același drum la gară. Ce iute a trecut vremea! Nenea se duce. Se duce și-și reiese comanda corabiei: pe urmă, va pleca pe alte mări. Și Ludovic încercușază brațele mușcîndu-și buzele; inima vrea par'că să-i isbucnească; în momentul acesta așa scurt cînd se pregătesce despărțirea, pentru-ce întoarce nenea capul, pentru-ce nu vrea să se uite în ochii lui? Pentru-ce, zîmbese așa de urît?

Și misterul, din ce în ce mai tare, sugrumă pe Ludovic. Și se ascunde ceva. Se întoarce, fiindcă adă suspine: Diana plînge cu obrazul într'o batistă. Lucrul acesta cam miră pe Ludovic. Însă este femeie, asta probează, că ea iubese pe cel care pleacă. Ludovic nu e gelos. Și zîmbese cu drag fratelui seu. Atunci o emoțiune, cea dintăiu, trece peste obrazul mat al marinarului; el se roșește și pentru întâia-ora lasă ochii în jos.

Trăsura se opresce. Iute-iute doamna de Candore și-a șters ochii. Trec prin sala de așteptare, trec peste linie: de astădată au reușit mai de vreme. Minute puține, cînd omul ar vră să vorbească! Însă par'că un lanț strînge gîtul lui Ludovic, o suferință, care nu se poate spune, misterul care-l omoară!

Diana e galbină cz o moartă. Iacob a întors capul; profilul seu aspru privesece fix orizontul, cu un aer pornit, cu un aer de om care lipsește. Se anunță trenul, eată-l, se opresce: este imbrățișarea din urmă. Ludovic deschide brațele, însă nu simte comunicarea unei inimi, care să răspundă inimii sale, contactul prieten a două corpuri, el a

imbrățișat numai o statuă. Și atunci Diana și Iacob se aruncă în brațe...

Iacob se smulge din brațele care-l țin, se repede fără să se uite înapoi într'un vagon; trenul pleacă.

— Nu treceți, domnilor, nu treceți! vine alt tren! ȋice șeful de gară călătorilor, care vor să treacă peste linie.

Sonerie electrică răsună. D-na de Candore, zăpăcită, privește cum fug vagoanele din urmă; nu se mai vîd, cel care lipsia și venise, a plecat. Îi vine să cadă. Bărbatul seu a priceput tot și aproape nebun, încet gîfîind:

— Te iubese, nu e așa?

Ea se uită în ochii lui, așa de galbină, așa de spărită!

El a luat-o de braț și i-l strînge ca și-cum ar vră să-l rupă.

— Îl iubesci?

Ea răspunde cu glas slab:

— Da!

— Ah! ah!... ȋice el atunci, ca un om, care se simte că moare, și o tirăscă pe linie, pe care vine cu iuteală mare un tren.

— Nu treceți! nu treceți! strigă lumea cu groază.

ȋipete, șeful de gară se repede. Însă dl de Candore, ca apucat de delir, tirăscă pe nevasta sa înaintea trenului; ea se sbate, ȋipă grozav, cade între șini tirînd pe bărbatul seu.

Și trenul trece!

ȋiarele seriau a doua zi despre un „accident grozav“.

Conspirație contra Tarului. Se scrie din Kiev, că poliția de acolo a descoperit un complot în contra Tarului. O presă, unde se tipăreau proclamațiuni nihiliste, a fost confiscată. Alte detalii lipsesc. Se crede numai, că nihilistii arestați au și fost porniți spre Siberia, creștând umanii judecatori ruși, că nu poate fi ceva mai plăcut decât o călătorie sil-lită pe vreme de toamnă înspre înghețurile Siberiei.

Seire desmințită. Direcțiunea generală a căii ferate anatolice și autoritățile turcești declară scirea ce s'a fost răspândit în timpul din urmă, că între F-Bagd-ge și Ereukbei brigantii ar fi scos șinile în scopul unui atentat, de o scornitură răutăcioasă. Pe întreaga linie nu s'a întâmplat așa ceva, ba nici chiar lucrători nu au fost ocupați pe acea linie în zilele acele.

Boale epidemice din Petersburg. Se telegrafează din Petersburg, că de câțiva timp s'a lăsat acolo în mod epidemic tifusul (lungoare), bubatul, pojarul și trachoma. Numărul îmbolnăvirilor crește pe zi ce merge. Autoritățile au luat toate măsurile posibile; toate asilele și grădiniile de copii au fost închise și probabil și celelalte școli se vor închide.

Accelerarea trenului Orient-express. O conferință a reprezentanților societăților de căi ferate interesate la trenul Orient-express, convocată de direcțiunea căii ferate de Ost franceze, a decis să accelereze mersul trenului Orient-express. Durata mersului acestui tren dela Paris la Constantinopol va fi deci de aci încolo cu 3 ore, ear' retur cu 3 și jum. ore mai scurtă. Această inovațiune va intra în vigoare numai în vara anului 1892.

Diaristii americani. Marc Twain, vestitul novelist și diarist american, va veni la vara viitoare în Europa. Diarele „Herald“, „Sun“ și „World“ au și făcut contract cu el de a-l plăti 1200 dolari (3 mii florini) pentru ori-ce scrisoare ce le va trimite, ear' cu „Sun“ un contract de a primi 12.000 dolari pentru ori-ce năvălă. Așa diaristică înțelegem și noi!

Crescerea copiilor.

(Urmare.)

Curățenia copiilor. Curățenia este pentru corp ceea-ce amabilitatea este pentru suflet, a zis La Bocheffoucauld.

Dar cum trebuie curățiti copiii? Am vorbit de curățenia copilului și îmbrăcarea lui îndată după naștere, să vedem acum felul cum trebuie întreținută curățenia. Cămașa și mintenajele se vor schimba la fiecare două zile; cine e cu dare de mână le poate schimba în fiecare zi, ear' căpele ce învâlesc restul trupului trebuie primenite îndată ce se udă. Râu fac mamele de usucă aceste căpele la sobă sau la soare și le pune din nou pe copii căci ele irită pelea copiilor. Rufăria trebuie spălată cu apă și săpun ordinar; apa dișă de Jovelle ce întunecăzează unele spălătoare, e vătămătoare; mamele să bage de seamă la aceasta.

Fără îndoială că pentru a schimba mereu căpele, ar trebui multă rufărie și cheltueală mare cu spălătul. Eată ce sfătuesc pe mame pentru a înălțura acest neajuns: Să obținuescă copilul cât de mic a face trebuința pe vas, lucru pe care-l vedem rar. Dile, săptămâni vor fi în adevăr cheltuite în zadar, însă mama nu va întârzi a reuși. Copilul cât de mic se obișnuiesc, începe a nu mai face trebuința dormind; și când s'a deșteptat își vestese trebuința în chipul următor: ochii îi lacrimează, fața se roșește și se sbircesce (contractă). Se aude chiar venturi pe care copilul le scoate. Dacă mama desfașe copilul repede (aci stă folosul înfășatului englezesc) și pune copilul nu pe vas, ci deasupra lui, picioarele puțin depărtate și ridicate, copilul își face trebuința.

Ca să încredințez mai mult pe mame de acest lucru, aduc un exemplu pe proprii mei copii, care dela vârsta de 2—3 luni s'au obișnuit la vas. Copilul de felul lui face mult ud, și pentru a împedece urinarea în timpul somnului, sfătuesc pe mame să culce copiii cu șețul puțin mai sus, cam în dreptul umerilor.

Dacă copiii se udă și se murdăresc de scaunele lor, trebuie spălați cu săpun și apă caldă, primeniți și să nu se uite a presăra pulberea de lycopod pe la îndoituri. La fiecare două zile se va da copilului câte o baie dimineața, timp de 5—10 minute. Când copilul are neastâmpăr (agit), baia se va da seara la culcare. Iarna se va face focul în camera, unde copilul ia baie.

Este credința, că nu trebuie dat baie copilului până la căderea buricului; greșeala este foarte mare; din contră, tocmai atunci baia este bună, căci buricul cade mai lesne și nu se face nici o iufamațiune împregiurului locului buricului. Sânt familii unde copiii nu iau băi luni întregi de frica răcelii.

Când se dau băile, așa cum am arătat, nu e nici o primejdie și mai ales că multe boale de pele, produse numai de necurățenia corpului, se vindecă prin băi simple. Frecăturile (fricțiunile) cu mână sau buretele în timpul băii sânt bune; ele înmoaie pelea și înlesnesc funcțiunea ei.

Credința poporului de a nu ridica murdăria ce se gramădesce pe capul copilului, sub pretextul că ea e un semn de noroc, earăși e vătămătoare. Să se curețe capul copilului, căci un copil bine spălat și pepenat este gloria mamei; urechile, nările, ochii, trebuie asemenea curățite în special.

Ce fel de apă trebuie pentru baia copilului; caldă, sau rece? O parte din vechiul popor grecesc (Spartiați) băga copiii abia născuți în riul Eurotas cu scop de a nimici pe acei slabi. Nimeni nu se mai gândește la asemenea băi; cu toate acestea este credința, că copilul spălat cu apă rece se face voinic; greșeala este neiertată, căci dacă unii scapă, mulți se îmbolnăvesc și mor. Acelora care împărtășesc credința de aceste le reamintesc cuvintele lui Max Simon: „S'au vădut oameni cădând dela al 4-lea cat și n'au murit. Încerca-veți acest noroc?“

Apa rece ori caldă este vătămătoare; ea trebuie să fie călduță (28—30 grade).

Dacă pelea copilului e iritată, mamele fac bine punând în baie țărițe.

Mai târziu, când copilul merge, e bine să se obișnuiescă cu apă rece, însă treptat și numai vara. (Va urma).

„Apărătorul Sănătății“.

Din public. *)

Convocare.

P. T. domni membri ai reuniunii învățătorilor români gr.-ort. din districtul Devei sânt poțiti a participa la adunarea generală a acestei reuniuni ce se va ține în Orăștie la 13, 14 și 15 Octomvrie a. c. st. v. cu următoarea:

Programă.

1. După terminarea serviciului divin, deschiderea adunării generale.
2. Alegerea comisiunilor.
3. Citirea raportului comitetului central al casarului și bibliotecarului.
4. Citirea elaboratului comitetului central asupra Normativului Școl.
5. „Stupăritul“, tractat de Constantin Baicu.
6. Observări asupra cetitului și scrierii de N. Sânzuian.
7. Regula de trei, — prelegere practică pentru școalele populare de I. Baci.
8. Disertațiuni.
9. Modul procedurii învățătorului la propunerea cetitului după ABC-darul lui I. Popescu, de Nichita Luculep.
10. Stipendiul bugetului pe anul viitor.
11. Propuneri.
12. Alegerea manualelor ce au a se folosi în școalele populare din districtul reuniunii.
13. Raportele comisiunilor.
14. Închiderea adunării generale.

Din ședința comitetului central ținută în Deva la 8 Septemvrie 1891.

N. Herlea m. p., I. Branga m. p.,
președinte. notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Berlin, 15 Octomvrie n. Resultatul intrevederii lui Giers cu Rudini ar fi o înțelegere a amândurora, că atât interesele Rusiei, cât și ale triplei alianțe reclamă menținerea păcii. Pacea deci va fi de aci încolo și mai asigurată ca până în prezent. Giers va veni probabil și la Viena și la Berlin.

Berlin, 15 Octomvrie n. Călătoria încoace a regelui României este iminentă, dar' dispoziții definitive nu s'au luat până acum.

Paris, 15 Octomvrie n. Diarele discută în mod entusiast emisuniunea împrumutului rusesc, și speră la semnarea sumei de douăzeci-de-ori.

Londra, 15 Octomvrie n. „Times“ vorbește, că concentrarea trupelor rusești a avut drept rezultat, că România s'a atașat atât de mult triplei alianțe, că în cas de războiu prin oprirea trupelor rusești va face bune servicii triplei alianțe, și că Sobrania bulgară care se va convoca va nota 20—30 milioane pentru fortificarea Varnei, Silistrei și Ruseiucului.

Belgrad, 15 Octomvrie n. Regența a pensionat pe reprezentantul dela Petersburg Petronievici.

Bibliografie.

A apărut:

„Gramatica română“ pentru școalele populare. Partea I. „Etimologia“ lucrată de P. M. Liuba, învățător. Brașov, 1892.

„Pedagogul Român“. Organ pentru trebuințele învățătorilor. Apare odată pe lună în Reșița cu conlucrarea mai multor învățători și amici ai învățătorilor, Redactor: Ioan Simu. Anul VI. Nr. 3 pe Septemvrie 1891 are următorul cuprins: George Lazar. — A 24-a adunare a reuniunii învățătorilor din diecesa Caransebeșului. — Școala pedagogice. — Metodel învățământului (după Dr. Dittes). — Planul de învățământ. — Școale superioare de fete. — Din viața învățătorilor și școlară: O lipsă simțită în viața noastră culturală. — Oradea-mare. — Arad. — Bibliografie. — Cătuța poștei.

„Românische Revue“. Revistă politică-literară. Apare în fiecare lună în Viena, VIII. Feldgasse 15. Anul VII. Nr. 9 pe Sept. 1891 are următorul cuprins: Die „neue“ Nationalitäten-Politik in Ungarn. — Die romanische Emigration. — Die historischen Publicationen der romanischen Litteratur in den Jahren 1882—1889. Von Nic. Densusianu. — Constantin Morariu-Andrievid. (Mit Portrait.) Von C. Morariu. — Rundschau: Vom Hermannstädter Central-Comité der romanischen National-partei. Wirtschaftliche Resultate bei den Rumänen in Ungarn und Siebenbürgen.

Extrase din foi bisericești și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de paroch în parochia de clasa III. din comuna Buninginea, protopresbiteratul Abrudului (archidieceasă). Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit de 415 fl.

Petițiunile se se subtearnă până în 30 Octomvrie v. a. c. oficiului protopresbiterat gr.-or. în Abrud.

— În protopresbiteratul Geoagiului II. (archidieceasă) posturile de învățători în comunele următoare:

Băcăinț, cu salariu de 150 fl., victuale dela popor în valoare de 46 fl., cuartir și lemne.

Geoagiul-de-jos-suseni, cu salariu de 100 fl. și lemne.

Mermezeu-Văleni, cu salariu de 150 florini și lemne.

Petițiunile se se subtearnă până în 15 Octomvrie v. a. c. oficiului protopresbiterat gr.-or. al tractului Geoagiului II. în Săcărâmb.

LOTERIE.

Tragerea din 14 Octomvrie st. n.

Brünn: 29 71 64 20 46

CăliNDARUL zilei

4/16 Octomvrie 1891.

Italian: Ieroteu.
Gregorian: Gallu.

Soarele: răsare 6.17, apune 5.13

Buletin meteorologic.

Sibiu, 15 Octomvrie n. 6 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Diferența din preajmă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul temperatură	Direcția vântului
729.9	+2.1	+3.1	+18.2 - 0.7	S

Din țeară 13 Octomvrie n. 7 ore dimineața

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura după Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	759	+9.7	NO	2
Sătmăr	763	+11.5	O	1
Cluj	768	+2.2	—	—
Orșova	—	—	—	—
Arad	760	+11.1	O	3
Panciova	760	+13.4	S	6

Sosiți în Sibiu.

La 15 Octomvrie n.

Hotel „Neurhner“. P. Anca, din Timișoara. Popovici, protopop din Caransebeș. Velici din Arad. Marschal, colonel din Anglia. Fränkel din Budapesta. Hartig, comerciant din Cluj.

Teatru orășenesc.

Sămbătă, în 17 Octomvrie n.

„DER SELIGE TOUPINEL“.

Piesă în 3 acte de Alexandru Bisson.

Economie.

Convenția comercială cu Sârbia. După-cum e informat „Neues Pester Journal“, camerele comerciale și industriale din țeară au primit ordin din partea ministrului de comerț Baross de a face cunoscute ministrului de comerț dorințele lor și ale industrișilor și comercianților din țeară în privința convenției comerciale ce e a se încheia cu Sârbia.

—

Situația comerțului de cereale. Tendința în piața cerealelor din Budapesta e fermă, — scriu fiile budapestane, — și toate speciile de cereale, afară de porumb, s'au urcat în preț. Morile au făcut alaltăieri cumpărări mari de grâu și se aude, că nu-și vor reduce exploatarea, după-cum s'a fost sosit mai zilele trecute. E de temut însă, scriu aceleași foi, că în urma nivelului jos al apei transporturile cu corăbiile se vor împușina cât de curând. După conjunctura de acum la un export mare de cereale Ungaria nu poate conta și va fi avisată la trebuința conșumenților mari din țeară. Causa pentru aceasta ar fi, că Ungaria nu posedă până acum cantități mai mari de marfă disponibilă. Ce privește piețele străine se anunță, că tendința în New-York a mai slăbit, proviziunile au crescut eară. Anglia e în poziție de a-și întregi acum abundanța proviziunilor sale și de aceea tendința ei e fermă. În Franța și Belgia tendința încă e fermă. Din Olanda se anunță fluctuațiuni vehemente în prețuri. La Rin și în Germania-de-Sud tendința a devenit mai fermă.

—

Tendențele comerciale ale Rusiei la Dunărea-de-jos. După-cum se raportează din Belgrad, pentru dezvoltarea raporturilor comerciale între Sârbia și Rusia se fac cele mai mari eforturi din partea cercurilor competente. Deocamdată însă a crescut în mod însemnat numai importul de petrol, care se aduce din Batum pe Dunăre în sus în cantități enorme și se vinde în întreaga țeară. Rusia se nădușește a servi și cu celelalte produse ale sale piețele sârbesci și a câștiga teren în acele în privința economică. Pentru lărgirea debușului produselor rusești se planuește înființarea unei expoziții de mostre în piața din Belgrad, cu care se fie împreunat și un bazar pentru vânzarea singuratică, afară de aceea se planuește aranjarea de expoziții speciale cu asemenea întocmire și în orașele mai însemnate ale Sârbiei. Societatea rusească de navigație pe Marea-neagră și Dunăre se pregătește de asemenea pentru o exploatare mai intensivă a piețelor comerciale dela Dunărea-de-jos.

—

Împrumutul rusesc. O telegramă din Petersburg spune, că banca statului a făcut să se publice un avis, care dăce, că având în vedere numărul orașelor Franceiei, unde s'a deschis subscripția pentru împrumutul rusesc 3%, termenul de repartițiune a trebuit să fie fixat pentru 7 Noemvrie în loc de 31 Octomvrie stil nou. Suma de plată în momentul subscripției este de 6%, ear' nu 5%; prețul de emisiune rămâne fixat la 79%.

Piața cerealelor din portul Brăila.

peșițele efectuate în 29 și 30 Septemvrie v. 1891.

Violatus lui Feitler, fasole 1820 hect., 15.70 lei. Violatus lui Feitler, fasole 2000 hect., 15.70 lei. Haracopo lui Carnevali, grâu 3900 hect., 14.75 lei. Th. Dimitriadu lui Manari, grâu 3200 hect., 13.40 lei. Bach lui Manari, grâu 3510 hect., 12.90 lei. Bach lui Manari, grâu 770 hect., 12.90 lei. Evloghio lui Friedeberg, grâu 2800 hect., 13.70 lei. Evloghio lui Friedeberg, 3450 hect., 13.70 lei. Vamvuri lui Gattorno, grâu 4300 hect., 13.70 lei. Vamvuri lui Gattorno, grâu 3900 hect., 13.90 lei. Cottis lui Mornand, grâu 2300 hect., 12.85 lei. Cottis lui G. Nicolopulo, grâu 850 hect., 11.85 lei. Cottis lui G. Nicolopulo, grâu 2700 hect., 13.80 lei. Cavadia lui Reischer, seacă 1500 hect., 12.60 lei. Cușoff lui Erking, seacă 1200 hect., 14.20 lei. Cușoff lui Erking, seacă 4800 hect., 14.20 lei.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de rimători în Steinhilbrach. În 10 Octomvrie n. s'au notat: ungurești bătrâni gri — cr. până — cr., ungurești gri tineri 46½ cr. până 47 — cr. de mijloc 48 — cr. până 48½ cr., ușori 50 — cr. până 50½ cr., marfă țerănească groa — cr. până — cr., de mijloc — cr. până — cr., ușoră 49 — cr. până 50 — cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito gri — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci gri 46½ cr. până 47 — cr., transito de mijloc 46½ cr. până 47 cr., transito ușori 47 — cr. până 48 — cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Oct. n. 1891.

Săminte		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ch'lo	
			dela	până		dela	până
Grâu							
Bănăţenesc vechiu		76	10.40	10.60	77	10.50	10.70
Grâu dela Tisa		76	10.40	10.60	77	10.50	10.70
Grâu „ Pesta		76	10.35	10.55	77	10.45	10.65
Grâu de Alba-Reg.		76	10.40	10.60	77	10.50	10.70
„ „ Bacfa		76	10.40	10.60	77	10.50	10.70
Grâu ung. de Nord		76	—.	—.	77	—.	—.
Săminte, vechi ori nou		Sotul	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.		
					dela	până	
Săcăra			70—72		9.60	9.75	
Oze		Ntreţes	60—62		5.90	6.30	
„		de vîna	62—64		6.50	7.—	
Ovşă		de bere	64—66		7.30	8.7	
„		—	39—41		5.90	6.20	
Cucuruz (porumb)		bănăţ.	75		6.10	6.15	
„		de alt soi	78		6.05	6.10	
Meiu		—	5	75	6.—	6.—	
Hrişcă		—	—		14.—	14.50	
Măria pe termen.	Grâu	de primă.	10.89		10.91		
	„	de toam.	10.78		10.80		
	Cucuruz	Maiu-Iun.	5.72		5.74		
	Ovşă	Sept.-Oct.	—		—		
	„	de primă.	6.15		6.17		
	„	de toam.	6.05		6.07		
Produsele diverse		Sotul			Cura:		
					dela	până	
Preţul pe 100 chilograme.	Sam. de trif.	Lucernă ungurească	44.—	48.—			
	„	roşie	52.—	55.—			
	Oleu de rap.	rafinat	37.—	38.—			
	Uns. de porc	dela Pesta	55.50	56.—			
	„	dela țeară	—	—			
	Slănină	avântată	46.—	47.—			
	„	afumată	53.—	54.—			
	„	—	37.—	38.—			
	Prune	—	15.—	15.25			
	Lictar	slavon, nou	19.50	20.—			
	„	bănăţenesc	18.25	18.50			
	Miere	brută	29—	30.—			
	„	galbină străcurată	32.—	33.—			
	Ceară	de Rosenau	138.	140			
Spirt	brut	19.50	20.—				
„	Drojdiu de spirt	21.50	22.—				

Cursul pieței din Sibiu.

Din 15 Octomvrie n. 1891.

Hărțile-monetă română	Cump.	9.25	vând.	9.31
Lire turcești	—	10.50	—	10.60
Imperiali	—	9.50	—	9.60
Ruble rusești	—	1.22	—	1.27

Bursa de Budapesta.

Din 13 Octomvrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	104.10
„ „ 4%	100.80
„ hărțile 5%	115.50
Împrumutul câilor ferate ung.	115.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	111.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	97.50
Bonuri rurale ung.	90.—
„ croato-slavone	113.50
Obligațiunile desp. regalilor	95.50
Împrumut cu premiu ung.	141.—
Losuri pentru regulariza Tisei și Seghedin	130.25
Renta de hărțile austriacă	91.25
„ de aur austriacă	109.—
Losurile austriace din 1860	146.25
Acțiunile băncii austro-ungare	1015.—
„ de credit ung.	327.25
„ „ austr.	282.80
Seriați fondare ale institut. de cred și economii	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.57
Napoleon-d'ori	9.29
Mărci 100 imp. germane	57.70
Londra 10 Livres sterlingi	117.45

Bursa de Viena.

Din 13 Octomvrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	103.95
„ „ hărțile 5%	100.75
Împrumutul câilor ferate ung.	115.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	111.10
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	97.25
Bonuri rurale ung. „	89.50
„ croato-slavone	104.50
Împrumut cu premiu ung.	140.80
Losuri pentru regulariza Tisei și Seghedin	130.—
Renta de hărțile austriacă	91.10
„ de aur austriacă	90.95
Losuri austr. din 1860	169.90
Acțiunile băncii austro-ungare	146.50
„ de credit ung.	1023.—
„ „ „ austr.	328.35
Argintul „ „ „ austr.	282.50
Galbeni împărătești	—
Napoleon-d'ori	5.57
Măre 100 imp. germane	9.30 ²
Londra 10 Livres sterlingi	57 67 ²
	117.40

Nr. 3268/1891.

[1147] 1-3

Publicare de licitațiune.

În 25 l. c. se va ține licitațiune publică în cancelaria comunală din Gurariului pentru exarândarea celor două mori comunale, precum și a dreptului de pășunat în munții comunei „Cindrel“, „Niculești“, „Găujoara“ și „Foltea“ pe timp de 3 ani începând cu 1 Ianuarie 1892.

Licitațiunea se va începe la 10 oare a. m., oferte în scris corespunzătoare dispozițiilor legale se primesc până la începutul licitațiunii verbale.

Prețul strigării la cele două mori este de 350 fl., resp. 250 fl., la munții de 570 fl., 370 fl., 240 fl., 360 fl. pe an.

Vadiul este satorit cu 10% din prețul strigării.

Condițiunile detaliate se pot privi la primăria din Gurariului.

Seliște, în 12 Octomvrie 1891.

Pretorul suprem:
Dr. Lemény.

În cancelaria mea advocațională
primesc [1145] 2-3

Un candidat de avocat

cu oareși-care praxă, prelângă condițiuni foarte favorabile.

Dr. Oct. Russu,
adv. în Sibiu.

În editura „Institutului tipografic“
a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de
D. COMȘA,
membru în comitetul central al „Reu-
riunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Institutul Tipografic din Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul vișet

1892.

Anul VII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Institutului Tipografic.“

Numai 20 cr. exemplarul.

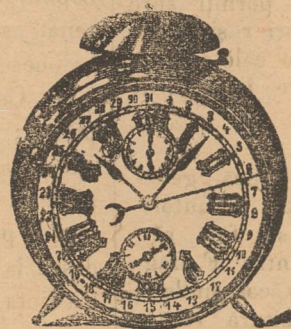
Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călințar astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1892. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrelor. — Autoritățile bisericesci în Ungaria. — Straja, de N. A. Bogdan. — Fata ori tigrul?... (Poveste arabă). Traducere de Ioan Russu Șirianul. — *Economic:* Ceva despre nutreț și nutrirea vitelor. — Iernatul albinelor. — *Poesii:* „Făurarul“, „Doamna Stanca“ (1601 August 8), de I. Nenițescu. — „Pe lângă boi“, de G. Coșbuc. — „Cu lacrimi“, de A. C. Cuza. — „Banca solitară“, de George Murnu. Socoteala jidănească, de George Adamescu. — *Anecdote din popor:* Țigani flămânzi la Ispravnic. — Țigani la Logofet. — Țigani la Vodă. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Vîndătorilor se dă rabatul cuvenit.

Prețul
fl. 2.25

Cu Călințar
fl. 3.25

Ciasornic cu mecanism pentru deșteptat,
anker, noaptea luminător, înalt de 18 centimetri, căsulia de metal nicelat.

EMIL MAYER,

fabrica de ciasornice,

Wien, I., Bauernmarkt 12.

Ciasornice cu Cuc, căsulia frumos sculptată, minutar de os, cu mecanism, care bate ceasurile fl. 3. **Ciasornice Schwarzwälder** cu o față de porcelan de 7 policari, bate oare întregi și jumătăți de oare fl. 3. **Ciasornice cu mecanism de deșteptat,** automate jux, prima fl. 4. **Ciasornice cu pendulă 1 metru în lungime,** umblă 8 zile, cu un scrin bogat în sculptură fl. 9, cu sonerie fl. 11, cu sonerie și 2 ponduri fl. 15, cu 3 ponduri, sonerie și mecanism cu repetiție fl. 25, cu mecanism de a umbla o lună de zile și cu călințar fl. 25. **Ciasornice de argint anker** pentru domni avînd toate 3 capacurile de argint fl. 10, cu o căsulia tare prima fl. 12, aceeași specie cu călințar fl. 16. **Ciasornice de argint tula anker remontoir** pentru domni ornate cu aur fl. 17, bregett spiral fl. 21. **Ciasornice de aur anker remontoir** pentru domni cu două capacuri de aur și mîner oval fl. 40, capac dublu fl. 50, poleiat luciu, sau bogat în gravuri, toate 3 capacurile de aur fl. 60. **Ciasornice simple de metal** pentru domni fl. 4, prima fl. 5, cu capac dublu fl. 6, ciasornice cu cuc și prepeliță, sonerie și mecanism cu repetiție fl. 18.

Emil Mayer

dela 1 Noemvrie 1889 I., Bauernmarkt 12.

Lista cu prețurile fabricii pentru tot soiul de ciasornice de perete și de buzunar gratis.

Asortare în abundență
de
STOFE la MODĂ
și
de doliu.

STOFE
engleze și franceze
cea mai fină calitate.
Numai noutăți.
Stofe mai vechi cu jumătate preț.

Barchenturi de spălat
model de desen frumos
dela
25 cr. până la 70 cr.

TRUSOURI
complete pentru mireasă.
Comandarea
a tot felul de albituri și chindiseală.
Prețuri moderate.

Primim comanda hainelor de dame
făcute cu gust.

Aducem la binevoitoarea cunoștință a P. T. publicului, că pentru sezonul de toamnă și de iarnă ni-am provădit depositul cu un sortiment foarte bogat și precum de decenii încoace așa și de aici încolo ne vom născu a susține vechiul renume bun al prăvăliei noastre ca și până acum, despre ceea-ce mai bine adevărește frecuența cea mare a prăvăliei noastre.

Cu toată stima

[1129] 6-6

ROSENBLÜH H. és TÁRSA,
Arad, Piața libertății (Szabadságtér).

Ne luăm voe a mai aminti, că domnul Alexandru Herbay, premierul nostru, provăde și corespondența română.

MUSTRE
trimitem cu plăcere și în provincie.

Sub-îmbrăcăminte
sistem Jäger
pentru bărbați, femei și copii
deasemenea și ciorapi.

Tot felul
de
Articole mărunte
și
PLOIERE.

Asortiment bogat
de
învăitoare și decoruri pentru haine.
Mare magazin
de catifea și peluche.

Basmale de Berlin,
haine pentru copii, perdele.
Tot felul de covoare,
velințe de pat și mese.